

C.U.SHAH UNIVERSITY

Summer Examination-2022

Subject Name : History, Political and Economy of Education

Subject Code : MED04HPE1

Branch: M.Ed.

Semester: 4

Date: 04/05/2022

Time: 11:00 To 02:00

Marks: 70

Instructions:

- (1) Use of Programmable calculator & any other electronic instrument is prohibited.
- (2) Instructions written on main answer book are strictly to be obeyed.
- (3) Draw neat diagrams and figures (if necessary) at right places.
- (4) Assume suitable data if needed.

- પ્રશ્ન-૧ (અ) નીચેઆપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે ૫૦૦ શબ્દોમાં આપો. (૦૮)
- 1 જૈન શિક્ષણ પ્રણાલી વિષયક વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.
- 2 બૌદ્ધકાલિન શિક્ષણના કોઈ પણ ચાર કેન્દ્રોનો પરિચય આપો.
- પ્રશ્ન-૧ (બ) નીચેઆપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોનો ઉત્તર આશરે ૧૫૦ શબ્દોમાં આપો. (૦૬)
- 1 વૈદિક શિક્ષણ અનુસાર શિક્ષકના ગુણો જણાવો.
- 2 બૌદ્ધશિક્ષણ અનુસાર છાત્રજીવન સંબંધિ નિયમો જણાવો.
- 3 જૈન શિક્ષણ અનુસાર શિક્ષણના ઉદ્દેશ્યો જણાવો.
- પ્રશ્ન-૨ (અ) નીચેઆપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે ૫૦૦ શબ્દોમાં આપો. (૦૮)
- 1 NCF 2005નો પરિચય આપી તેના મહત્ત્વના મુદ્દા અને મુખ્ય લક્ષણો જણાવો.
- 2 રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિ 1986ના લક્ષણો અને ભલામણો જણાવો
- પ્રશ્ન-૨ (બ) નીચેઆપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોનો ઉત્તર આશરે ૧૫૦ શબ્દોમાં આપો. (૦૬)
- 1 NKC દ્વારા કરાયેલ શિક્ષકો અને શિક્ષક તાલીમ માટેની ભલામણો જણાવો.
- 2 RUSAના મુખ્ય ઉદ્દેશ્યો જણાવો
- 3 RTE 2009ના આધારે શિક્ષકની ભૂમિકા ટૂંકમાં જણાવો
- પ્રશ્ન-૩ (અ) નીચેઆપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે ૫૦૦ શબ્દોમાં આપો. (૦૮)
- 1 લોકશાહીનો અર્થ આપી લોકશાહી શિક્ષણના હેતુઓ જણાવો.
- 2 શિક્ષણ સુધારણા માટેની સંસ્થાઓનો પરિચય આપો.
- પ્રશ્ન-૩ (બ) નીચેઆપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોનો ઉત્તર આશરે ૧૫૦ શબ્દોમાં આપો. (૦૬)
- 1 ગુજરાત રાજ્યની શાળાઓ કયા-કયા બોર્ડ સાથે જોડાણ ધરાવે છે ? કોઈ પણ બે બોર્ડનો પરિચય આપો.
- 2 રાજ્યશાસ્ત્રનું કાર્ય ક્ષેત્ર ટૂંકમાં જણાવો.
- 3 શિક્ષક સંઘના ઉદ્દેશ્યો ટૂંકમાં જણાવો
- પ્રશ્ન-૪ (અ) નીચેઆપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે ૫૦૦ શબ્દોમાં આપો. (૦૮)

- 1 અર્થતંત્રના વિકાસમાં શિક્ષણની ભૂમિકા ઉદાહરણ સાથે સ્પષ્ટ કરો.
- 2 મૂડીવાદ એટલે શું ? મૂડીવાદી સંસ્થાઓની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.
- પ્રશ્ન-૪ (બ) નીચેઆપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોનો ઉત્તર આશરે ૧૫૦ શબ્દોમાં આપો. (૦૬)
- 1 શિક્ષણમાં બજેટની અસરો વિશે ટૂંકમાં જણાવો.
- 2 અંદાજપત્ર એટલે શું ?
- 3 મિશ્ર અર્થતંત્રની ત્રણ ખાસિયતો જણાવો.
- પ્રશ્ન-૫ નીચેઆપેલ તમામ પ્રશ્નોના ઉત્તર એકેબેવાક્યોમાં આપો. (૧૪)
- 1 Wood Dispatch નું વર્ષ જણાવો.
- 2 Macaulay's Minutes નું વર્ષ જણાવો.
- 3 રાજ્યશાસ્ત્ર એટલે શું ?
- 4 “ તક્ષશીલા ” કયા શિક્ષણકાળનું કેન્દ્ર હતું ?
- 5 જૈન ધર્મના પ્રમુખ બે પંથ કયા છે ?
- 6 NCERTનું પૂરું નામ શું છે ?
- 7 મૃદાલિયર કમિશનનું વર્ષ જણાવો.
- 8 કોઠારી કમિશનના ચેરમેન કોણ હતા ?
- 9 RUSAનું પૂરું નામ શું છે ?
- 10 NCFનું પૂરું નામ શું છે ?
- 11 NKCનું પૂરું નામ શું છે ?
- 12 RTEનું પૂરું નામ શું છે ?
- 13 ICSSRનું પૂરું નામ શું છે ?
- 14 લોકશાહીને અંગ્રેજીમાં શું કહવાય ?

